

Olsztyn, 16 marca 2021 r.

DSPP.152.2.1.2021

Pan

.....

Szanowny Panie,

Odnosząc się do petycji z dnia 8 stycznia 2021 r. kierowanej do różnych instytucji i organizacji, w tym do Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego uprzejmie informuję, że:

Przepisy Konstytucji RP gwarantują obywatelom wolność zrzeszania się zgodnie z Powszechną Deklaracją Praw Człowieka i Międzynarodowym Paktem Praw Obywatelskich i Publicznych oraz równe prawo do czynnego uczestnictwa w życiu publicznym, m.in. poprzez tworzone przez nich, na podstawie przepisów prawa, stowarzyszenia. Zasady tworzenia stowarzyszeń, ich prawa i obowiązki zawarte są przede wszystkim w ustawie z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. 2020, poz.2261 z późn.zm.). W kontekście treści Pana petycji należy podkreślić prawo stowarzyszenia do samodzielnego określania swoich celów, programów działania i struktury organizacyjnej oraz uchwalania aktów wewnętrznych dot. jego działalności (art. 2 ust. 2 w/w ustawy). Oczywiście prawo do samodzielności i samorządności ograniczone jest przepisami prawa, a same stowarzyszenia pod względem działania zgodnego z prawem podlegają nadzorowi odpowiednich organów wymienionych w ustawie. Stowarzyszenia samodzielnie określają m.in. zasady gospodarowania finansami w swoich politykach rachunkowości, w tym również do nich należy wybór rodzaju kont bankowych, które wykorzystują w swojej działalności statutowej.

Inną kwestią poruszoną przez Pana w petycji jest propozycja utworzenia funduszu/mechanizmu „wsparcia w Elblągu (na bazie Fundacji Elbląg) dla przedsiębiorców poszkodowanych wprowadzonymi przez rząd ograniczeniami sanitarnymi“. Fundusz ten (mechanizm) zasilany miałby być z odsetek bankowych powstałych w wyniku oprocentowania dotacji celowych (z różnych środków publicznych, w tym z funduszy europejskich w ramach regionalnego programu operacyjnego zarządzanego przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego), które wpłyną do organizacji pozarządowych w wyniku zawartych umów na realizację zadań czy projektów. Píše Pan, że:

„(...) o ile organizacje pozarządowe rezygnują z oprocentowania posiadanych na kontach bankowych środków, to środki te powinny być lokowane na oprocentowanych kontach Fundacji Elbląg, a kwoty uzyskane z tego oprocentowania powinny być

przeznaczone na wsparcie przedsiębiorców, którzy utracili źródła dochodów w związku z panującym stanem pandemii“.

Na początku analizy przedstawionej przez Pana propozycji należy zdecydowanie podkreślić, że samorząd województwa, jako podmiot publiczny obowiązuje zasada legalizmu określona w art. 7 Konstytucji RP, która zobowiązuje organy władzy publicznej do działania na podstawie i w granicach prawa. Z uwagi na to, że zarówno dotacje celowe, jak i przychody uzyskiwane z tych dotacji stanowią środki publiczne – ich zasady gospodarowania ściśle reguluje ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. 2021, poz. 305). Ustawa ta m.in. w art. 60 wskazuje, że odsetki od dotacji przekazanych na realizację projektów współfinansowanych z UE będą stanowiły dochód samorządu województwa: „Środkami publicznymi (...) są następujące dochody (...) budżetu jednostki samorządu terytorialnego (...):

6) należności z tytułu zwrotu środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz inne należności związane z realizacją projektów finansowanych z udziałem tych środków, a także odsetki od tych środków i od tych należności;“.

Kolejnym przepisem prawnym regulującym m.in. kwestię przeznaczenia środków dotacji i ewentualnych odsetek jest ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie 2014-2020 (Dz.U. 2020, poz. 818). Art. 29 ust. 1 tej ustawy wskazuje, że:

„Środki finansowe, po wykonaniu zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie projektu lub decyzji o dofinansowaniu projektu, przypisane do wkładu finansowego z programu operacyjnego, oraz odsetki i inne przychody, a także zyski powstałe na skutek obrotu tymi środkami podlegają zwrotowi (...), a następnie są ponownie wykorzystywane:

- 1) w okresie kwalifikowalności – na realizację celów określonych zgodnie z art. 44 ust. 1 rozporządzenia ogólnego oraz zgodnie z warunkami określonymi w tym przepisie;
- 2) w okresie co najmniej 8 lat po okresie kwalifikowalności – na realizację celów określonych zgodnie z art. 45 rozporządzenia ogólnego;
- 3) w okresie następującym po okresie, o którym mowa w pkt 2 – w formie wsparcia finansowego niestanowiącego dotacji, podlegającego całkowitemu albo częściowemu zwrotowi, przyznawanego w szczególności w formie pożyczek, gwarancji lub poręczeń, na realizację celów wynikających z programów rozwoju, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.“

Jak widać z powyższego zapisu katalog wykorzystania środków z odsetek uzyskanych z dotacji ze środków przeznaczonych na realizację programów operacyjnych współfinansowanych ze źródeł UE jest ściśle uregulowany i zamknięty. Jest on również wskazany w przepisach UE – przywołanym wyżej rozporządzeniu ogólnym - Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju

Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.

Szczegółowe warunki dofinansowania i realizacji projektu określa umowa o dofinansowanie zawierana pomiędzy dysponentem środków finansowych a realizatorem projektu, czy zadania. Umowa ta ma m.in. wskazać (art. 206 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych): warunki i terminy zwrotu środków, w tym środków nieprawidłowo wykorzystanych lub pobranych w nadmiernej wysokości lub wykorzystanych w sposób nienależny (dotyczy to również ewentualnych odsetek bankowych od dotacji).

Z uwagi na to, że w swojej petycji przywołuje Pan również inne dotacje ze środków publicznych przekazywane organizacjom pozarządowym, zaznaczam, że kwestie przeznaczenia odsetek bankowych od dotacji celowych na realizację zadania publicznego w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie reguluje zapis zawarty w ramowym wzorze umowy o realizację zadania publicznego będącej załącznikiem nr 3 do Rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz.U. 2018, poz. 2057). Umowa zawiera następujący zapis: „Zleceniobiorca zobowiązuje się do wykorzystania środków (...) zgodnie z celem, na jaki je uzyskał, i na warunkach określonych w niniejszej umowie. Dopuszcza się wydatkowanie uzyskanych przychodów, w tym także odsetek bankowych od środków przekazanych przez Zleceniodawcę, na realizację zadania publicznego wyłącznie na zasadach określonych w umowie. Niewykorzystane przychody Zleceniobiorca zwraca Zleceniodawcy (...)”.

Ponadto w przypadku opisanej przez Pana propozycji istotnym elementem jest sposób wyboru wykonawcy zadania. Wskazał Pan bezpośrednio Fundację Elbląg. Przepisy prawa jednak regulują tę kwestię, podkreślając konieczność wyboru ewentualnego partnera spoza sektora finansów publicznych z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania podmiotów. Zlecenie zaś zadania ze sfery pożytku publicznego organizacji pozarządowej lub innemu podmiotowi III sektora powinno odbyć się z zastosowaniem przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. 2020, poz. 1057 z późn.zm.), czyli po ogłoszeniu otwartego konkursu ofert. Bezpośrednie wskazanie organizacji nie jest zatem możliwe.

Podsumowując, aktualnie przepisy prawa uniemożliwiają realizację przedstawionego przez Pana pomysłu wynikającego z troski o kondycję przedsiębiorców Warmii i Mazur, których dotknęły skutki pandemii. Pocięszającym niech będzie fakt, że środki UE

w ramach programu regionalnego w znacznej części skierowane były do przedsiębiorców stanowiąc narzędzie ich rozwoju, a także przyczyniając się do zmniejszenia skutków wywołanych sytuacją kryzysu spowodowanej obostrzeniami sanitarnymi z uwagi na epidemię COVID-19.

Odpowiadając jednocześnie na prośbę wyrażoną przez Pana w piśmie z dnia 8 lutego 2021 r., biorąc powyższe pod uwagę, wyrażenie zgody na złożenie petycji do Prezydenta Elbląga w opisywanej sprawie, nie jest zasadne.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego
Joanna Glezman
Kierownik Biura
Pełnomocnik Marszałka ds. Współpracy
z Organizacjami Pozarządowymi